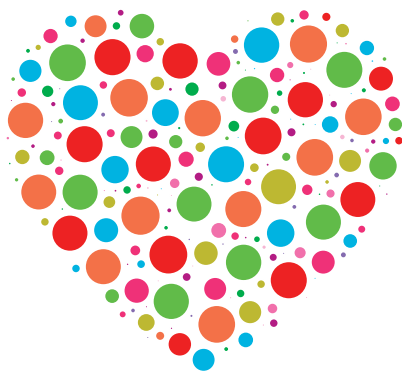

ORGAAN- EN WEEFSELDONATIE na circulatoir overlijden

ORGAAN- EN WEEFSELDONATIE na circulatoir overlijden

Informatie voor nabestaanden

Voorwoord

Wanneer u geconfronteerd wordt met orgaandonatie, wil dat zeggen dat u een familielid, een vriend, een partner, een dierbaar persoon hebt verloren.

Velen onder ons hebben nooit stilgestaan bij orgaan- en weefseldonatie.

Wat is orgaan- en weefseldonatie?

Hoe moet het nu verder?

Deze brochure probeert u een antwoord te bieden op de meest voorkomende vragen rond het begrip orgaandonatie. Hebt u nood aan bijkomende informatie? Aarzel dan niet om de medisch of verpleegkundig donorcoördinator te contacteren.

Soorten donoren

Een nieuw orgaan nodig hebben, het kan eigenlijk iedereen overkomen. Vaak is het een allerlaatste kans op herstel. Het zieke orgaan wordt dan vervangen door een gezond donororgaan. Er zijn twee mogelijkheden: ofwel ontvangt men een orgaan van een overleden donor ofwel van een levende donor.

Levende donoren kunnen familie zijn (bv. ouder naar kind, broer naar zus,...) of niet-verwant (bv. echtgenoot of vrienden). De keuze van het orgaan is echter beperkt: het gaat hier vooral om een nier of een lob van de lever. Levende donatie biedt een groot aantal voordelen, maar de psychische en emotionele impact hiervan mag niet onderschat worden.

Overleden donoren, dat kan iedereen zijn. Hierbij kunnen soms meerdere organen en weefsels worden afgestaan, waardoor meerdere levens kunnen

worden gered. In deze brochure willen we vooral het luik van de overleden donoren en meer bepaald orgaan- en weefseldonatie na circulatoir overlijden verder toelichten.

Wanneer kan dit type donatie plaatsvinden?

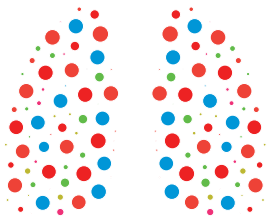
Bij uw naaste is een onomkeerbare catastrofale ziekte of letsel vastgesteld, waarbij er geen zinvol herstel te verwachten is en met de huidige medische kennis geen genezing meer mogelijk is. De toestand van uw naaste is uitzichtloos en kan niet beter worden. Het verschil met een hersendode patiënt is dat uw naaste nog een minimale bevloeiing heeft van het ademhalingscentrum in de hersenen en dus nog wel in zekere mate zelfstandig kan ademen.

Bij een hersendode patiënt is er totaal geen bevloeiing meer in de hersenen en dus ook niet van het ademhalingscentrum. Bij het stopzetten van de kunst-

matige beademing zal die patiënt ook niet meer zelfstandig ademen.

Na multidisciplinair overleg en besluit van drie artsen over de therapeutische uitzichtloosheid en beslissing tot het stoppen van de behandeling, wordt deze beslissing met u besproken. Na controle van mogelijks verzet of uitdrukkelijke toestemming van uw naaste in het rijksregister, wordt de mogelijkheid van het afstaan van organen en weefsels na overlijden met u besproken. In dit gesprek wordt geïnformeerd naar de wens van uw naaste hieromtrent.

Indien uw naaste geen bezwaar had of wanneer zijn wens tot donatie nooit eerder is besproken, komt uw naaste na stopzetting van de huidige behandeling in aanmerking voor donatie. De comforttherapie wordt verder gezet tot het overlijden. Uw naaste zal bijgevolg geen pijn of ongemak ervaren waardoor hij/zij op een serene en rustige manier kan inslapen.

Na het overlijden van uw naaste kunnen de organen en/of weefsels worden weggenomen. Dit is enkel mogelijk als dit onmiddellijk na het overlijden kan gestart worden. Hierdoor zal de therapiestopzetting op het operatiekwartier plaatsvinden.

Wat zegt de Belgische wetgeving over orgaandonatie?

De Belgische wetgeving is gebaseerd op de 'veronderstelde instemming' tot donatie. Dit wil zeggen dat iedere Belg, bij overlijden, automatisch donor wordt tenzij hij/zij bij leven kenbaar heeft gemaakt dit niet te willen.

Hoe maakt men dit kenbaar?

De beste manier om uw mening kenbaar te maken is door erover te praten met uw familie en/of partner. Door uw wens kenbaar te maken helpt u uw familie/partner en de arts om uw beslissing te respecteren.

Vanaf 18 jaar (of vroeger indien u wilsbekwaam bent) kan iedereen zijn wens of verzet voor orgaandonatie ook officieel laten registreren bij de bevolkingsdienst van uw gemeente. Deze registratie kan op elk moment gewijzigd worden.

Welke organen kunnen getransplanteerd worden?

Als de organen niet te veel schade opgelopen hebben tijdens het sterfproces kunnen longen, lever, nieren en alvleesklier geschikt zijn voor transplantatie. Bij het hart komen enkel de kleppen in aanmerking voor transplantatie. Verder kan er ook weefsel weggenomen worden zoals de huid, hoornvlies, pezen, botten,...

Men kan niet op voorhand aangeven welke organen geschikt zijn voor donatie. Het kan zelfs zijn dat, na overleg met het transplantatiecentrum UZ Gent, er geen organen gebruikt kunnen worden omdat ze niet geschikt blijken voor transplantatie.

Wie bepaalt welke zieke(n) de organen krijgt (krijgen)?

Het zoeken naar de beste overeenkomst tussen donor en ontvanger is belangrijk om afstoting en verlies van organen te voorkomen. Eurotransplant is de overkoepelende organisatie van alle transplantatiecentra van België, Nederland, Luxemburg, Duitsland, Oostenrijk, Hongarije, Slovenië en Kroatië die ervoor zorgt dat elk geschonken orgaan bij de meest geschikte persoon terecht komt. Het is een soort databank die voor elk orgaan een wachtlijst bijhoudt.

Om te bepalen aan wie men een orgaan toekent, worden de medische gegevens van de donor vergeleken met die van de wachtende personen. Deze matchlijst wordt door de computer samengesteld. Het systeem is dus objectief. Er wordt rekening gehouden met de verwachte uitkomst, de urgentie en de wachttijd van de ontvanger.

Afscheid nemen

Op de afdeling intensieve zorg zult u op een rustige en respectvolle manier afscheid kunnen nemen van uw naaste. U kunt alle tijd nemen die u nodig hebt. Indien u dit wenst, kunt u ook steeds gecontacteerd worden op het moment dat uw naaste overleden is en wanneer de organen weggenomen zijn.

Begroeting van uw naaste

Het wegnemen van organen en weefsels gebeurt op een medisch verantwoorde en respectvolle manier op het operatiekwartier. Het lichaam van uw naaste wordt gereconstrueerd waarbij de funeraire zorg op een professionele manier gebeurt. U kunt steeds uw wensen en voorkeuren doorgeven met betrekking tot de lijktooi.

Na de operatie kunt u uw naaste groeten in het mortuarium van het ziekenhuis of in het funerarium van uw keuze.

Bij de begroeting zal uw naaste een bleek gelaat hebben en zal een operatiewonde te zien zijn ter hoogte van de buik.

Wie betaalt de kosten?

Als de optie van donatie wordt opgestart, staat u niet meer in voor de kosten die gemaakt worden. De rekening van de verschillende onderzoeken en de

donoroperatie wordt gedragen door de mutualiteiten van de ontvangers. U betaalt wel de kosten voor de begrafenis of crematie en er kan geen enkele vergoeding gevraagd worden voor de donatie op zich.

► Verder contact

Als u dat wilt, kunt u na de transplantatie telefonisch gecontacteerd worden door de verpleegkundig donorcoördinator van het AZ Sint-Lucas. In beperkte mate kan informatie worden gegeven over de gedane transplantaties: welke organen zijn weggenomen en naar waar zijn deze organen getransplanteerd.

Het is echter door de wetgeving verboden om elke vorm van identiteitsvermelding tussen donor en ontvanger prijs te geven. Daarnaast kunt u het ziekenhuis via de gegevens op de achterzijde van deze brochure steeds zelf contacteren bij vragen of andere problemen. Wij zullen altijd tijd voor u vrijmaken. Indien u verdere ondersteuning wenst van een psycholoog is dit mogelijk. Na de transplantatie ontvangt u ook een dankbrief van de transplantatiecoördinatoren van het UZ Gent.

Contact

Verpleegkundig donorcoördinator

Maura Van Haute

T 09/224.55.67

E maura.vanhaute@azstlucas.be

Medisch donorcoördinator

Dr. Dirk Rijckaert

T 09/224.63.59

E dirk.rijckaert@azstlucas.be

Beldonor

www.beldonor.be

NAVADO uzw - Nabestaanden van donoren

www.navado.be

Deze brochure werd ontwikkeld voor het gebruik binnen het AZ Sint-Lucas Gent. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het ziekenhuis. Deze informatiefolder werd met de grootste zorg opgemaakt, de inhoud ervan is echter algemeen en indicatief. De folder omvat niet alle medische aspecten. Indien er vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden in staan dan zijn het AZ Sint-Lucas, het personeel en de artsen hiervoor niet aansprakelijk.

vzw AZ Sint-Lucas & Volkskliniek

Campus Sint-Lucas
Groenebriel 1
9000 Gent

Campus Volkskliniek
Tichelrei 1
9000 Gent

T 09 224 61 11
E info@azstlucas.be

21.382
Laatste update: april 2019